T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 7
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 7
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 8
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 10
7. DENETİM BULGULARI 11
8. EKLER 17

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1 :Personelin Kadro ve Mevcut Durum Tablosu.....3
Tablo 2 : Birimlere Göre Personel Dağılım Tablosu 3
Tablo 3 : Gelir ve Gider Gerçekleşmeleri Tablosu 5

www.balioglu.net

KISALTMALAR

İZSU : İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü

İDKK: İç Denetim Koordinasyon Kurulu

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Harcamalara Katılım Payı Tahakkukunun Yapılmaması

2. Tahsisli Kullanılan Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

3. Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabının Kullanılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Alınan Diğer Avanslar Hesabının Hatalı Kullanılması

2. Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutardan Muhasebeleştirilmesi

3. İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (İZSU); 23/11/1981 tarihli ve 17523 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Ek Madde 5'de yer alan "Bu Kanun diğer büyükşehir belediyelerinde de uygulanır" hükmü uyarınca mezkur Kanuna bağlı olarak faaliyetlerini yürütmektedir. İZSU, İzmir Büyükşehir Belediyesine bağlı müstakil bütçeli bir kuruluş olup, 25.03.1987 tarihinde 19411 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2560 sayılı Kanuna ek 3305 sayılı Kanun ile kurulmuştur. Bütçesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12 nci maddesinde yapılan sınıflandırma uyarınca, mahalli idare bütçesi olarak hazırlanmaktadır.

2560 sayılı Kanun'da belirtilen su ve kanalizasyon işlerini sorumluluk sınırlarında yapmakla görevli olup, Genel Kurul, Yönetim Kurulu ve Genel Müdürden oluşan organları ile yönetilmektedir.

www.balioglu.net

İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün görev ve yetkileri 2560 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinde aşağıdaki gibi ifade edilmektedir:

a) İçme, kullanma ve endüstri suyu ihtiyaçlarının her türlü yeraltı ve yerüstü kaynaklarından sağlanması ve ihtiyaç sahiplerine dağıtılması için; kaynaklardan abonelere ulaşıncaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak, bu projelere göre tesisleri kurmak veya kurdurmak, kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,

b) Kullanılmış sular ile yağış sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız bir biçimde boşaltma yerine ulaştırılması veya bu sulardan yeniden yararlanılması için abonelerden başlanarak bu suların toplanacakları veya bırakılacakları noktaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak; gerektiğinde bu projelere göre tesisleri kurmak ya da kurdurmak; kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,

c) Bölge ve içindeki su kaynaklarını, deniz, göl, akarsu kıyılarının ve yeraltı sularının kullanılmış sularla ve endüstri artıkları ile kirletilmesini, bu kaynaklarda suların kaybına veya azalmasına yol açacak tesis kurulmasını ve bu tür faaliyetlerde bulunulmasını önlemek, bu konuda her türlü teknik, idari ve hukuki tedbiri almak,

d) Su ve kanalizasyon hizmetleri konusunda hizmet alanı içindeki belediyelere verilen görevleri yürütmek ve bu konulardaki yetkileri kullanmak,

e) Her türlü taşınır ve taşınmaz malı satın almak, kiralamak, ekonomik değeri kalmamış araç ve gereçleri satmak, İSKİ'nin hizmetleriyle ilgili tesisleri doğrudan doğruya yahut diğer kamu veya özel kuruluşlarla ortak olarak kurmak ve işletmek, bu maksatla kurulmuş veya kurulmakta olan tesislere iştirak etmek,

f) Kuruluş amacına dönük çalışmaların gerekli kılması halinde her türlü taşınmaz malı kamulaştırmak veya üzerinde kullanma hakları tesis etmek.

Kurumun görev alanına ilişkin yasal düzenlemelerden bir kısmına aşağıda yer verilmiştir.

Kurumun görev alanını düzenleyen temel kanunlar ile yönetmelikler

- 5216 Büyükşehir Belediyesi Kanunu
- 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon idaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında kanun
- 5393 sayılı Belediye Kanunu
- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu
- Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği
- Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği
- Taşınır Mal Yönetmeliği
- Mali Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği
- Hizmet Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği
- Danışmanlık Hizmet Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği
- Mal Alımları Denetim Muayene ve Kabul İşlerine Dair Yönetmelik
- Hizmet Alımları Muayene ve Kabul Yönetmeliği
- Yapım İşleri Muayene ve Kabul Yönetmeliği
- Danışmanlık Hizmet Alımları Muayene ve Kabul Yönetmeliği

www.balioglu.net

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün (İZSU) görevleri ilgili

birimlerde istihdam edilen 1222 memur, 604 işçi ve 83 sözleşmeli personel olmak üzere toplam 1909 personel tarafından yerine getirilmektedir.

Tablo 1 :Personelin Kadro ve Mevcut Durum Tablosu

Çalışanların Statüsü		Mevcut			Boş Kadro	Toplam Kadro	Norm Kadro Adedi
		Erkek	Kadın	Toplam			
Memur		923	299	1222	718	2023	1802
Sözleşmeli Personel		37	46	83			
Kadrolu işçi	Normal	504	41	545	289	893	893
	Özürlü	24	3	27			
	Eski Hükümlü	13	-	13			
Geçici İşçi	Normal	13	4	17			
	Özürlü	1	-	1			
	Eski Hükümlü	1	-	1			
Toplam		1516	393	1909	1007	2916	2695

www.balioglu.net

Kurum personelinin % 64'ü memur, % 4,3'ü sözleşmeli personel ve % 31,7'si işçi statüsünde görev yapmaktadır.

İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünde görev yapan personelin görev yerleri esas alınarak statülerine göre birimler bazında sayısal dağılımı aşağıda tabloda gösterilmiştir

Tablo 2 : Birimlere Göre Personel Dağılım Tablosu

	Memur	Hizmet Alımı	Geçici İşçi	Kadrolu İşçi	Sözleşmeli Personel	
Abone İşleri Dairesi Başkanlığı	175	265	2	14		456
Atıksu Arıtma Dairesi Başkanlığı	57	365		18	26	466
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	10	9			2	21
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	30	182		3		215
Emlak Ve İstimlak Dairesi Başkanlığı	38	9			7	54

Hukuk Müşavirliği	21	2		1	6	30
Kanalizasyon Dairesi Başkanlığı	34	356	1	12	1	404
Koruma Ve Güvenlik Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	206	854				1060
Makine İkmal Ve Tesisler Dairesi Başkanlığı	26	126	1	24	1	178
Projeler Dairesi Başkanlığı	38	6			8	52
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	46	21				67
Su Arıtma Dairesi Başkanlığı	31	117	1	7	2	158
Su Ve Kanal İşletme Dairesi Başkanlığı	110	466		145	5	726
Su Ve Yapı İşleri Dairesi Başkanlığı	28	8		1	9	46
Su İsale Ve Dağıtım Dairesi Başkanlığı	60	476	2	70	4	612
Teftiş Kurulu Başkanlığı	4	3				7
Ticaret İşleri Dairesi Başkanlığı	30	16			2	48
Yatırım Ve İnşaat Dairesi Başkanlığı	69	20			5	94
Çevre Koruma Ve Kontrol Dairesi Başkanlığı	67	172	1	5	4	249
Özel Kalem	9	4				13
İnsan Kaynakları Ve Eğitim Dairesi Başkanlığı	24	6	1			31
İç Denetim Birim Başkanlığı	5	0				5
İçme Suyu Ve Kanalizasyon Dairesi Başkanlığı	104	444	10	285	1	844
Toplam	**1222**	**3927**	**19**	**585**	**83**	**5836**

İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü; İzmir Büyükşehir Belediyesine bağlı müstakil bütçeli bir kuruluş olup, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığının vesayet denetimine tabidir.

1.2. Mali Yapı

Kurum bütçesi, program bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin

www.balioglu.net

veren bir meclis kararıdır.

2019 yılı gelir ve gider gerçekleşmeleri ile 2019 yılı gelir ve gider tahminleri ile gerçekleşmeleri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 3 : Gelir ve Gider Gerçekleşmeleri Tablosu

GELİR TÜRÜ	2018 YILI	2019 YILI		DEĞİŞİM
	Gerçekleşme (A)	Bütçe Tahmini	Gerçekleşme (B)	(C=B-A/A) (%)
01-Vergi Gelirleri				
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gel.	1.324.178.827,76	1.448.202.000,00	1.332.552.870,23	0,0063 %
04-Alınan B.veYrd.ile Özel Gl.	30.008,98	2.000,00	103.076,93	343,49 %
05-Diğer Gelirler	239.551.238,09	256.345.000,00	312.728.258,50	30,55 %
Borçlanma	31.005.454,53	765.272.000,00	150.000.000,00	483,79 %
09-Red ve iadeler	518.196,26	573.000,00	1.161.034,62	224,05 %
Toplam	**1.594.247.333,10**	**2.469.352.000,00**	**1.794.223.171,04**	**12,54 %**
GİDER TÜRÜ	**2018 YILI**	**2019 YILI**		**DEĞİŞİM**
	Gerçekleşme (A)	**Bütçe Tahmini**	**Gerçekleşme (B)**	**(C=B-A/A) (%)**
01-Personel Gid.	178.648.385,45	228.139.750,00	214.482.764,23	20,06 %
02-Sos.Güv. Krm.Dev. Prm	31.383.499,91	38.768.000,00	34.922.572,43	11,28 %
03- Mal Ve Hizmet Alımı	796.371.549,46	1.190.800.250,00	1.007.125.337,17	26,46 %
04-Faiz Giderleri	6.770.169,53	8.508.000,00	8.505.733,11	25,64 %
05-Cari Transferler	18.335.699,56	21.451.000,00	19.623.416,26	7,02 %
06-Sermaye Giderleri	578.757.647,53	973.272.000,00	563.748.153,35	-2,59 %
07-Sermaye Transferleri	13.732,00	20.000,00	8.926,00	- 35,00 %
09-Yedek Ödenek		8.393.000,00	0,00	
Toplam	**1.610.280.683,44**	**2.469.352.000,00**	**1.848.416.902,55**	**14,79 %**

1.3. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kurum, Tahakkuk Esaslı Muhasebe Sistemini kullanarak aşağıda yer verilen kanun ve yönetmeliklere göre hesap ve işlemlerini kayıt altına almaktadır.

- 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu,

www.balioglu.net

- Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği,
- Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği.

Mali raporlama, 27 Mayıs 2016 tarih ve 29724 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ile 485 inci maddelerinde düzenlendiği şekilde yapılmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

www.balioglu.net

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün

belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

www.balioglu.net

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ile yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 5 inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18

standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

Kurumda, genel müdür, genel müdür yardımcıları ve daire başkanlarından oluşan İç Kontrol İzleme ve Değerlendirme Kurulu oluşturulmuştur. Yönetici ve personelin iç kontrol sistemi hakkında yeterli bilgi ve donanıma sahip olmasını teminen teorik ve uygulamalı eğitimler ile bilgilendirme toplantıları düzenlenmektedir. Kurumun misyonu ve vizyonu yazılı olarak belirlenmiştir. Genel Müdürlük ve diğer hizmet bina girişlerine kurumun misyon ve vizyonunun yazılı olduğu tabela ve görseller hazırlanarak asılmış, ayrıca, web sitesinde de yayımlanarak personelin bilgi sahibi olması sağlanmıştır.

Mali karar ve işlemlerin süreç akış şeması hazırlanmış ve üst yöneticinin onayı ile yürürlüğe konulmuştur. Kurum kilit personelinin eğitim ve uzmanlık alanı ile ilgili işlerde görevlendirilmesine özen gösterildiği gözlemlenmiştir. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenerek, kurum içi intranet web sayfasında duyurulmak suretiyle personelin bilgi sahibi olması sağlanmıştır. Her yıl Eğitim Şube Müdürlüğü tarafından tüm harcama birimlerinin isteği doğrultusunda hangi konularda eğitim istendiğine dair talepler toplanarak, eğitim planı hazırlanmakta ve uygulanmaktadır.

www.balioglu.net

Kurumda yetkiler tanımlanmış, yetki devrine ilişkin usul ve esaslar yönergeyle düzenlenmiştir. Yer değiştirme, üst görevlere atanma, eğitim, özlük hakları gibi insan kaynakları yönetimine ilişkin hususlar yazılı olarak belirlenerek personele duyurulmaktadır. Her yıl Birim Faaliyet raporları düzenlenerek, güvence beyanı verilmektedir.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda yer alan limitleri aşan tüm taahhüt ve sözleşme tasarılarının ön mali kontrole tabi tutulduğu; Ön mali kontrol görevini yürüten personele mali işlem sürecinde görevlendirme yapılmadığı; İç Kontrol sisteminin kurulması, uygulanması ve izlenmesine yönelik olarak hazırlanan uyum eylem planlarının ve diğer iç kontrol faaliyetlerinin takibi yapıldığı yılsonlarında raporlar hazırlandığı belirtilmiştir.

Kurumun sağladığı hizmetlerden yararlananların şikâyet ve önerilerinin alınıp değerlendirileceği, Hemşeri İletişim Merkezi (HİM) sistemi mevcut olup tüm şikâyet ve öneriler bu sistem sayesinde değerlendirmeye alınıp uygulanmaktadır.

Kurumsal Değerlendirme ve Yönetim Bilgi Sistemleri (BI) uygulaması ile yönetici raporları alınabilmektedir. Görevden ayrılan personelin, iş ve işlemlerinin durumuna ilişkin bir rapor hazırlayarak amirine vermesinin sağlanmasına yönelik İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığınca bir yönergenin hazırlandığı ve yönetim kuruluna sunulma aşamasında olduğu belirtilmiştir.

Hazırlanan 2020-2024 Stratejik Planında yer alan hedef kartlarında amaç ve hedefe

yönelik riskler tanımlanmıştır. Birim yetkililerinin, birimlerine ilişkin stratejik plan ve performans programında yer alan faaliyetlerini personeline duyurduğu; personelin, görevlerini yerine getirebilmek için gerekli ve yeterli bilgiye zamanında erişebildiği gözlemlenmiştir.

İdare bütçesinin ilk altı aylık uygulama sonuçları ve ikinci altı aya ilişkin beklenti ve hedefleri, kurum internet sitesinde yayımlanmaktadır. Kurum personelinin kurum içi intranet sayfasında giriş yapan personelin öneri, istek ve şikâyet sekmesi üzerinden bildirimde bulunabilmektedir.

Kurumda İç Denetim Birimi işlevsel bağımsızlığa sahiptir. İç Denetim Yönergesi bulunmaktadır. İç denetçiler için fiziksel imkânlar ölçüsünde uygun çalışma ortamı sağlanmıştır. İç denetçi olarak atananlar, ilgili mevzuatın öngördüğü temel nitelikleri taşımaktadır. Kurumda 5 adet İç Denetçi kadrosunun 2 si doludur. Üst yönetici tarafından onaylanmış yıllık iç denetim programı bulunmaktadır. İç denetim raporları ile bunlar üzerinde yapılmış işlemler İç Denetim Koordinasyon Kurulu'na izleme sonuçları ile birlikte Otomasyon sistemi İçDen (İç Denetim Yazılım Programı) üzerinden gönderilmektedir. İç Denetim Biriminin denetim ve incelemeleri ile ilgili her türlü bilgi ve belgeye erişebileceği gözlemlenmiştir.

İç Denetim Birimi, kendi birim faaliyetleri ile ilgili her program yılı sonrasında Dönemsel Gözden Geçirme Raporu düzenleyerek üst yöneticiye raporlama yapmakta, İç Değerlendirme amacıyla yapılan bu Dönemsel Gözden Geçirme Raporları üst yöneticinin onayını aldıktan sonra İDKK ya gönderilmektedir. Ayrıca üst yöneticiye her yıl bir önceki yılın program denetimi sonuçları ve diğer hususları da içeren "Dönemsel Raporların" üst yöneticiye sunulduğu, idarenin önemli riskleri, kontrol ve yönetim sorunları ile ilgili olarak üst yöneticiye bilgilendirme yapıldığı ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İzmir Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Harcamalara Katılım Payı Tahakkukunun Yapılmaması

Su ve kanalizasyon tesisi harcamalarına katılım paylarının tahakkuk ve tahsili idarelerin insiyatifinde bulunmadığından, kamu geliri niteliğinde bulunan söz konusu paylarının hesaplanarak tahakukukunun yapılması gerekmektedir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 87 ve 88 inci maddelerinde; belediyelere bağlı müesseselerce yeni su ve kanalizasyon tesisi yapılması ve mevcut tesislerin sıhhi ve fenni şartlara göre ıslah edilmesi halinde bunlardan faydalanan gayrimenkullerin sahiplerinden, su tesisleri ve kanalizasyon harcamalarına katılma payı alınacağı ifade edilmiş; 2464 sayılı Kanun'un 89, 90, 91 ve 93 üncü maddelerinde ise payların hesaplanması, tahakukuku, ilanı ve tahsiline ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Ayrıca, 2464 sayılı Kanun'un 94 üncü maddesi uyarınca çıkarılan 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Harcamalara Katılma Payları ile İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'te de kanuna paralel düzenlemeler bulunmaktadır.

Bu kapsamda yapılan incelemelerde kurumca geçici kabulü yapılan içmesuyu ile atıksu şebeke ve iletim hatlarına ilişkin bütçe giderinin yapıldığı, harcama payı hesaplanması ve tahakukuna ilişkin bir işlemin ise henüz yapılmadığı tespit edilmiştir. Bu durumun kurum mali tablolarında yer alan Gelirlerden Alacaklar Hesabında 28.173.516,10-TL tutarında hataya neden olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Tahsisli Kullanılan Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Kamu idareleri kamu hizmetlerinin yerine getirilebilmesi amacıyla, taşınmazlarını mülkiyeti kendilerinde kalmak şartıyla birbirlerine tahsis edebilirler. Ancak; söz konusu tahsis işlemi sonunda idarenin tahsis ettiği veya tahsisli kullandığı taşınmazlar üzerinde sahip

www.balioglu.net

oldukları mülkiyet hakkında bir değişiklik olmamakla birlikte, sınırlı bir hak kullanımı söz konusu olduğundan, tahsisli taşınmazlarla ilgili bu bilginin mali tablo kullanıcılarına kurum mali tabloları aracılığı ile sunulması gerekmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 188-189-190-191 ve 192 nci maddelerinde tahsis edilen taşınmazların niteliklerine göre, 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı veya 252-Binalar Hesabında izleneceği belirtilmiştir. Mahalli İdaredeler Detaylı Hesap Planında da bu amaçla 03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar yardımcı hesabı oluşturulmuştur.

Bu kapsamda yapılan incelemelerde tahsisli olarak kullanılan 473 adet taşınmazın kurum mali tablolarında izlenmediği tespit edilmiştir. Oysa, muhasebe temel kavramlarından "Tam Açıklama" kavramı gereği, kurumun varlıklarının gerçek durumunun mali tablolarda yer alması gerekmektedir. Bu durum, kurum mali tablolarında yer alan 250-Arsa ve Araziler Hesabı, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252-Binalar Hesabında hataya neden olmaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 3: Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabının Kullanılmaması

Çevre temizlik vergisi tahakkuk kayıtlarının 399 Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabında izlenmediği, tahsilatların doğrudan 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilatlar Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Çevre Temizlik Vergisi" başlıklı mükerrer madde 44 üncü maddesinde; su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle hesaplanan çevre temizlik vergisinin, su faturasında ayrıca gösterilmek suretiyle tahakkuk etmiş sayılacağı; bu suretle tahakkuk eden verginin, su tüketim bedeli ile birlikte belediyelerce tahsil edileceği; su ve kanalizasyon hizmetleri ayrı bir kanunla düzenlenmiş bulunan büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlardaki çevre temizlik vergisinin ise 20.11.1981 tarihli ve 2560 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan su ve kanalizasyon idarelerince tahsil edileceği ifade edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 297 nci maddesinde, 399 Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabının, bu grup içinde sayılanların dışında kalan diğer çeşitli kısa vadeli yabancı kaynakların izlenmesi için kullanılacağı; 298 inci maddesinde ise, hesabın işleyişi açıklanmıştır.

Bu kapsamda yapılan incelemelerde, mahalli idareler adına 65.145.004,16-TL

tutarında çevre temizlik vergisi tahsilatı yapıldığı, ancak tahsilatlara ilişkin tahakkuk kayıtlarının 399 Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir. Oysa su faturaları düzenlendiği anda hesaplanan çevre temizlik vergisinin 399 Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabına alacak, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına borç; vergilerin tahsilatı aşamasında ise 362-Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilatlar Hesabına alacak, 399 Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabına borç kaydı yapılması gerekmektedir. Aksi halde, mali tablolarda tahakkuk eden değil, sadece tahsil edilen çevre temizlik vergi tutarı yer alacağından mali tablolar işlevselliğini tam olarak yerine getiremeyecektir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Alınan Diğer Avanslar Hesabının Hatalı Kullanılması

Kurum icra tahsilatlarının 349 Alınan Diğer Avanslar Hesabında izlendiği tespit edilmiştir. İş, sözleşme ve diğer nedenlerle üçüncü kişilerden alınan avansların muhasebe sisteminde izlenmesiyle, kurumun bu nitelikteki yabancı kaynakları hakkında mali tablo kullanıcılarına doğru ve güvenilir bilgi sunulması amaçlanmaktadır. İdare uygulamasında ise icra takibi yapılan abonelerden tahsil edilen tutarların sanki iş, sözleşme ve diğer nedenlerle üçüncü kişilerden alınan avanslar gibi değerlendirilerek 349 Alınan Diğer Avanslar Hesabında izlendiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin "Alınan avanslar" bölümünde; bu hesap grubunun, iş, sözleşme ve diğer nedenlerle üçüncü kişilerden alınan avansların izlenmesi için kullanılacağı; alınan avansların niteliklerine göre 340 Alınan Sipariş Avansları Hesabı veya 349 Alınan Diğer Avanslar Hesabında izleneceği; aynı yönetmeliğin "121 Gelirlerden takipli alacaklar" başlıklı 89 uncu maddesinde ise, bu hesabın mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen faaliyet alacaklarından takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Kurum icra tahsilatlarının 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar yerine, 349 Alınan Diğer Avanslar Hesabı Hesabında izlenmesinin hem Alınan Diğer Avanslar Hesabında hem de Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında 1.980.768,67-TL tutarında hataya neden olunduğu değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutardan Muhasebeleştirilmesi

Vadeli mevduat hesaplarına tahakkuk eden faizin 600 Gelirler Hesabına net olarak kayıt edildiği, banka tarafından faiz geliri üzerinden yapılan stopaj kesintisinin muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Bilanço İlkeleri" başlıklı 8 inci maddesinde, Bütün varlıkların, bilançoda gayrisafi değerleriyle gösterileceği; Faaliyet Sonuçları Tablosunun ilkelerinin düzenlendiği 6 ncı maddesinde, Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir-gider işlemlerinin, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izleneceği, "Gayrisafilik İlkesi" başlıklı 37 nci maddesinde; Gelir ve giderlerin, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedileceği; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "600 Gelirler Hesabı" başlıklı 368 inci maddesinde, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenen uluslararası genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre tahakkuk eden her türlü gelirin 600 Gelirler Hesabında; "800 Bütçe Gelirleri Hesabı" başlıklı 343 üncü maddesinde ise, mevzuatı gereğince bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben yapılan tahsilatların 800 Bütçe Gelirleri Hesabında izleneceği ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Bu kapsamda yapılan incelemelerde, mevduat faiz gelirlerinden yapılan 559.754,00-TL tutarındaki stopaj kesintisinin 630 Giderler Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir. Tahakkuk eden gelir üzerinden mevzuatı uyarınca yapılan stopaj kesintisinin gider hesaplarında gösterilmemesi, kurum mali tablolarında yer alan 630 Giderler Hesabında 559.754,00-TL tutarında hataya neden olmaktadır.

BULGU 3: İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

Yapılan inceleme sonucunda kurum bünyesinde çalışan işçilerin birikmiş ücretli izinlerinin bulunduğu tespit edilmiştir. İşçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmektedir. Yıllık izin ücreti son ücret üzerinden hesaplandığından işçiler yıllık izinlerini biriktirmektedirler. Bu durum idarelerin hem ödeme güçlüğü çekmesine hem de cezai yaptırımlarla karşılaşmasına neden olabilmektedir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53 üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık

ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56 ncı maddesinde yıllık iznin 53 üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, 59 uncu maddesinde iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60 ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiştir. 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de Kanuna paralel bir şekilde yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

Ayrıca 4857 sayılı Kanun'un "Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık" başlıklı 103 üncü maddesinde 59 uncu madde gereğince hak edilmiş izni kullanmadan iş akdinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60 ıncı maddede belirtilen yönetmeliğin esas ve usullerine aykırı olarak izni kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzdoksanbeş Türk Lirası idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede 634 işçinin toplam 42209 gün kullanılmamış yıllık izni bulunduğu tespit edilmiştir. Bu durumun mevzuata aykırılık teşkil ettiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Avans Niteliği Olmayan İcra Tahsilatları İçin Diğer Avanslar Hesabının Kullanılması	2017	Yerine Getirilmedi	Konu devam ettiğinden Sayıştay denetim Raporunun Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler bölümünde bulgu 1'de rapora alınmıştır.
Bir Yıldan Daha Uzun Süreli Verilen Depozito ve Teminat Niteliğindeki Değerlerin Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	226 nolu Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı kullanılmaya başlanılmıştır.
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Aylık Paylarının Kamu İdare Payları Hesabında Takip Edilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı aylık paylarının 363.01 kodlu Kamu

www.balioglu.net

			İdare Payları Hesabında izlenmeye başlanılmıştır.
Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabına Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk Kayıtlarının Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Konu sayıştay Denetim Raporunun Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde bulgu 3'te rapora alınmıştır.
İller Bankası Payının Talep Edilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Tespitler doğrultusunda İller Bankasından 14.05.2018 tarih ve 37416 sayılı yazı ile talep edildiği , ancak İller Bankasının bu talebi 22.05.2018 tarih ve E.21921 sayılı yazı ile cevapladığı, söz konusu cevabi yazıda, mülga 4759 sayılı İller Bankası Kanunda ortaklara yer verilmediği;

www.balioglu.net

			banka sermayesinin hisselere ayrılmamış olduğu; bankaya yatırılan tutarların banka sermayesine katkı sağlamak için ödendiği ve ortaklıkla ilgili olmadığı ifade edilerek 2017 Sayıştay Denetim Raporunda konu edilen İller Bankası Ortaklık payının iadesine ilişkin kurum talebinin yerine getirilemeyeceği ifade edilmiştir. Bulgu konusu hususla ilgili olarak kurumca gereğinin yapıldığı anlaşıldığından bulgu konusu yapılmamıştır.
Kredi Kartı ile Yapılan Tahsilat Tutarlarının Kamu Sermayeli Banka Hesaplarına 20	2017	Tam Olarak Yerine	20 bloke gün(valör) süresi teklif veren

www.balioglu.net

Günden Sonra Aktarılması		Getirildi	Vakıfbank İzmir Şubesi ile sanal pos hizmeti işlemlerine 15.12.2017 tarihi itibarıyla başlanıldığı belirtilmiştir.
Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıkların % 100 Amortismana Tabi Tutulmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	Elden çıkarılacak stoklar amortismana tabi olmadığından 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının 299 birikmiş Amortismanlar Hesabına denk olması gerekmemektedir. Yapılan İncelemede 294.02 Elden Çıkarılacak Maddi Duran Varlıklar Hesabının 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına denk olduğu

www.balioglu.net

			görülmüştür.
Yağmur Sularının Uzaklaştırılması ve Dere Islahı Harcamalarının Büyükşehir Belediyesinden Tahsil Edilmemesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	İzmir Büyükşehir Belediyesinden yağmursularının uzaklaştırılması ve dere ıslahları için yapılan harcamaların talep edildiği ifade edilmiştir. Yapılan incelemelerde bu kapsamda, İZSU'nun Büyükşehir Belediyesine olan AYKOME giderleri ve gelir gider farkından kaynaklı 386.466.258,62- TL borcunun bulunduğu, Büyükşehir Belediyesinden ise Yağmursularının Uzaklaştırılması ve Dere ıslahı harcamalarından kaynaklı 245.175.876,34- TL alacaklı

www.balioglu.net

			olduğu görülmüştür. Bu kapsamda, 24.12.2019 tarih ve 51254 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile 32.000.000-TL tutarında mahsuben tahsilat yapıldığı görüldüğünden konu ayrıca bulgu konusu yapılmamıştır.

www.balioglu.net